

DİJİTAL MAHREMİYET

Hazırlayan
Psk. Gülşah Aksakallı

Grafik & Tasarım
Özlem Ağırca
Furkan Özdemir

2020

www.gim.org.tr

İÇİNDEKİLER

1

İNTERNET VE BİZ

MAHREMİYET NEDİR?

2

3

KENDİMİZİ SOSYAL AĞLARDA
NASIL KORURUZ?

ÜÇ ANAHTAR KURAL?

4

5

GÜVENLİ MESAJLAŞMA

PAROLA GÜVENLİĞİ

6

7

AKILLI TELEFON GÜVENLİĞİ

FOTOĞRAF VE VİDEO PAYLAŞIMI

8

9

İNTERNETTE GEZİNMEK

Bu kitapçığı okumaya devam ederken karşınıza bazı sorular çıkacaktır.

Her sorunun tek bir cevabı vardır ve her doğru cevap size; kimi ipucunda iki, kiminde üç, kiminde ise tek harf verecektir. Dördüncü ipucu ise size bir karakter verecektir. Bütün harfler yan yana geldiğinde bir çözüm kelimesi oluşacaktır.

Bu çözüm kelimesi, **10 harf** ve **bir karakterden** oluşmaktadır. Çözüm kelimesini bulup gerekli yere yazdığınızda internette gizli bir sayfaya yönlendirileceksiniz.

Nasıl Mı?

01

Bu bağlantıdaki eksik kısmı bulun:

<http://www.guvenlicocuk.org.tr/xxxxxxxxx>

02

Gizlenmiş olan 10 harften oluşan **xxxxxxxxxx** kısmını, bulduğunuz çözüm kelimesi ile değiştirin ve bağlantının tamamını tarayıcınıza girin.

Güvenli
Çocuk

Güvenli Çocuk, internet ortamındaki veri hırsızları ile mücadele içindedir. Kimin iyi kimin kötü oldu unu anlamamız için bize yardım etmektedir.

İNTERNET VE BİZ

İnternet her türlü bilgiye ulaşmamızı sağlayan ve birçok alanda hayatı kolaylaştıran önemli bir iletişim aracıdır.

İnternette araştırma yapmak, yeni şeyler keşfetmek, video izlemek, oyun oynamak, arkadaşlarımızla sohbet etmek gibi birçok aktiviteyi yapabiliriz.

İnternette yaptığımız tüm eğlenceli aktivitelerin görünmeyen bir karşılığı olabilmektedir.

MAHREMİYET NEDİR?

diijital mahremiyet

Mahremiyet, neyi, kiminle paylaşacağımıza bizim karar vermemiz durumudur. Bu bir haktır.

Mahremiyet bilincine sahipsek internet üzerinde de kontrol sahibiyiz demektir.

Herkesin kendine ait özel alanı ve başkalarıyla paylaşmak istemediği şeyler vardır.

Mahremiyet bilincine sahip olmak ve mahremiyetimizi koruyabilmek, kendimizi daha güvenli ve özgür hissetmemizi sağlar.

Ortak kullanım alanındaki bilgisayarı kullandıktan sonra kendimize ait bilgileri silmeli, hesaplarımızdan çıkış yapmayı unutmamalı ve parolalarımızı kaydetmediğimizden emin olmalıyız. Hesaplarımızdan çıkış yapmayı unuttuğumuz takdirde bizden sonra kullanacak olan kişi hesaplarımıza erişebilir, hesaplarımızı çalabilir veya indirdiğimiz dosyalara ulaşabilir.

Kendimize ve ailemize ait özel bilgilerin, kötü niyetli kişilerin eline geçmesi bize ve ailemize zarar verebilir.

Bu nedenle, sevdiğimiz bizimle paylaştığı herhangi bir yazı, fotoğraf vb. içerikleri gizli tutmamız gerekmektedir.

**SONUÇ
olarak**

Kişisel Bilgilerimizi Gizli Tutmak Bizim ve Sevdiklerimizin Güvenliği Açısından Çok Önemlidir.

İpucu 1: İNTERNET...

li ...çok yönlü bir barkod okuyucusudur.

si ...bilgisayar ağlarının birleşiminden oluşan ağıdır.

hi ...sosyalleşmektir.

KENDİMİZİ SOSYAL AĞLARDA NASIL KORURUZ?

Sosyal ağları kullanmanın ne kadar keyifli olduğunu hepimiz biliyoruz. Ancak sosyal ağların bilinçsizce kullanımı riskli ve tehlikelidir.

Sosyal ağlar aracılığı ile birçok şeyi birden yapabilmekteyiz. Örneğin, arkadaşlarımızla veya ailemizle mesajlaşabilir, onlarla iletişim kurabiliriz. Birbirimize fotoğraflar, videolar gönderebilir ve bunları arkadaşlarımızın da görebileceği bir şekilde paylaşabiliriz.

Sosyal ağlar denilince ilk olarak aklınıza hangileri geliyor?

Sosyal ağlardan hangisini daha çok tercih ediyorsunuz?

Peki, bu tercih ettiğiniz sosyal ağların kullanım yaşını biliyor musunuz?

Sosyal Ağlar Kullanım Yaşları

+18

(13-18 yaş arası ebeveyn denetiminde)

+13

+13

+13

Sosyal ağlarda ve internette paylaştığınız her şey silinmeden kalmaktadır. Okul, telefon, adres vb. kişisel bilgilerimizi sosyal ağlarda paylaşmamalıyız.

BİLİYOR MUSUNUZ ?

Arkadaşlarımıza veya ailemize göndermiş olduğumuz mesajlar ve sosyal medya hesaplarında kullandığımız bilgiler, biz silmiş olsak bile tam olarak silinmemektedir. Sosyal ağlarda gerekli gizlilik ayarlarını yapmadığımız takdirde istemediğimiz yabancı kişiler de bize ait bilgileri görebilmektedir.

İpucu 2 : MAHREMİYET KONUSU ÖNEMLİDİR ÇÜNKÜ...

ke...herkesle resim, video paylaşmamıza yardımcı olur.

he...daha rahat müzik dinlememizi sağlar.

be...çevrimiçi gezinirken daha özgür olmamızı ve kontrolün, kendi elimizde olmasını sağlar.

ÜÇ ANAHTAR KURAL

İnternette gizlilik ve güvenlik aslında çok kolay!

Kimsenin tahmin edemeyeceği karmaşık bir parola belirlemeli,

Telefon, tablet ve bilgisayar gibi araçlarımızı herkesin ulaşabileceği alanlarda bırakmamalıyız.

Kendimizi neye ve kimlere karşı koruduğumuzu bilmeliyiz!

Kişisel bilgiler, parola ve fotoğraf paylaşımı gibi konularda dikkatli olmalıyız.

İnternet ortamındaki kötü niyetli kişilere, gruplara hatta arkadaşlarımıza karşı kendimizi korumalıyız ve bu tehdit unsurlarının farkına varmalıyız.

3

Herkes bizim hakkımızdaki her şeyi bilmek zorunda değil!

Günlük hayatımızda paylaşacağımız şeyleri ve bunu kimlerle paylaşacağımız konusunda dikkatli olurken internet ortamında bu duruma gerekli hassasiyeti göstermemekteyiz.

İnternette paylaşım yapmadan önce paylaşımımızı kimlerin görebileceğini düşünüp öyle hareket etmeliyiz. Aksi takdirde hoşumuza gitmeyecek durumlarla karşılaşabiliriz.

İpucu 3 : SOSYAL AĞLAR HARİKA ÇÜNKÜ...

- r** ...tüm sevdiklerim ile iletişim halinde olabilirim.
- s** ...paylaştığım her şeyin gizli kalabileceğinden eminim.
- ş** ...bilgilerime erişmeleri mümkün değil.

GÜVENLİ MESAJLAŞMA

diijital mahremiyet

Tanımadiğimiz kişilerle iletişim kurmamalı,

Kişisel bilgilerimizi asla paylaşmamalı (gerçek doğum tarihi, anne kızlık soyadının ortaya çıkabileceği bilgiler)

Güvenmediğimiz kaynaklardan gelen linklere dikkat etmeli,

Yabancı kişilerden gelen fotoğraf, video gibi içerikleri kabul etmemeli, bu içerikleri gönderen kişiyi engellemeli,

Rahatsız edici bir durum ile karşılaştığımızda ise ailemiz ile paylaşmalıyız.

PAROLA GÜVENLİĞİ

Dijital çağda parolalar büyük önem taşımaktadır. Parolalar güvenliğimizin temelini oluşturmaktadır.

01

AYNI PAROLAYI İKİ KERE KULLANMAYIN!

Oluşturduğunuz parolanın her yerde kullandığınız parola olmamasına dikkat edin. Eğer herhangi bir hesabınıza ait parolanız çalınır, hesabınız başkasının eline geçerse diğer hesaplarınıza da aynı parola ile erişilebilir.

02

PAROLA EN AZ 8 KARAKTERLİ, BÜYÜK-KÜÇÜK HARF VE SEMBOLLER İÇERMELİDİR!

Parola ne kadar uzun olursa tahmin etmesi de bir o kadar zor olur. Parola belirlerken “12345” gibi kolay parolalar seçmek yerine daha güçlü parolalar belirlemek gerekmektedir.

03

PAROLA SEÇERKEN TAHMİN EDİLMESİ KOLAY BİLGİLERİ KULLANMAYIN!

Doğum tarihi gibi kişisel bilgileri içeren ya da sözlükte yer alan anlamlı bir kelimedenden oluşan parolalar kolay tahmin edilebildiğinden hesabınıza kolaylıkla erişilmesine neden olabilir.

AKILLI TELEFON GÜVENLİĞİ

Akıllı telefonlarımızı kullanırken birçok uygulamaya da ihtiyaç duymaktayız.

Yeni bir uygulama yüklediğimizde uygulamaya hangi izinleri verdiğimiz ve telefonda hangi bilgilerimize erişebileceğine çoğu zaman dikkat etmemekteyiz.

Bazı uygulamalar; kamera, mikrofon, fotoğraflar hatta rehberimize dahi erişmek istemektedir. Peki, yüklediğimiz uygulamanın gerçekten de rehberimize erişmesi gerekli midir?

Bu yüzden akıllı telefonlarımıza uygulama yüklemeyen önce verilen izinler kısmını iyice gözden geçirmeliyiz.

Eğer uygulamayı yüklemişsek ayarlar kısmından verilen izinleri kontrol etmeli ve değiştirmeliyiz.

İnternetteki zararlı içeriklerden kendimizi koruyabilmek için

Güvenli İnternet Hizmetini kullanabiliriz.

güvenli internet

guvenlinet.org.tr sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Bunların yanı sıra, güvenliğimiz için öncelikli olarak;

01

Akıllı telefonlarımız için mutlaka tuş kilidi ve parola belirlemeli,

02

Güvenilir kaynakların dışında uygulama yüklememeli,

03

Telefonlarımızın yazılım güncellemelerini yapmalı,

04

Şifresiz wi-fi ağlarına bağlanmamalı, şifreli ve bildiğimiz ağları kullanmalıyız.

İpucu 4: PAROLA OLARAK...

- & ...hatırlanması kolay parolalar seçmeliyiz. Örneğin, doğum tarihimiz.
- * ...rastgele bir parola seçmeliyiz, nasıl olduğu önemli değil.
- ...büyük, küçük harfler ve özel karakterler içeren bir parola seçmeliyiz.

FOTOĞRAF VE VİDEO PAYLAŞIMI

İnternet ortamında herkesin görmesini istemediğimiz, bizim için özel olan fotoğraflarımızı paylaşmamalı ya da paylaşıırken kimlerle paylaştığımızı seçmeliyiz.

Çünkü bazı insanlar bizim fotoğraflarımızı, videolarımızı kötü amaçlı kullanabilir, kendilerine sahte bir kimlik bile oluşturabilirler.

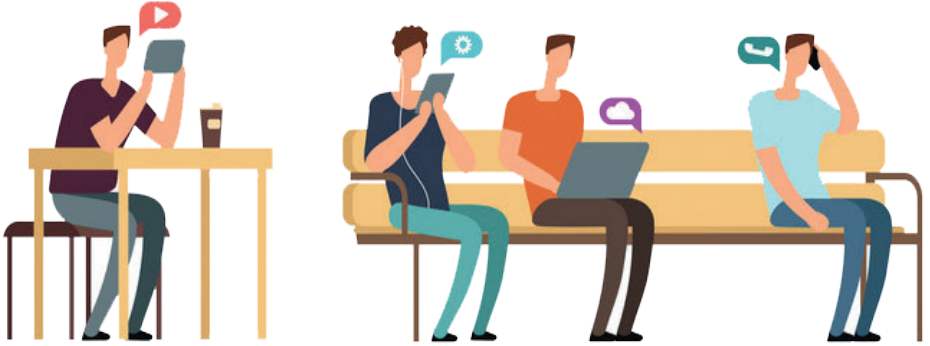
Arkadaşlarımıza göndermiş olduğumuz fotoğraf ve videolar onlar tarafından başkalarına da gönderilebilir. Böyle bir durumda, sadece arkadaşlarımızla paylaştığımızı düşündüğümüz içerik, istemediğimiz kişilere de yayılabilir.

Böyle bir durum hem mahremiyetimizi tehlikeye sokabilir hem de arkadaşlarımız ile aramızın bozulmasına sebep olabilir.

- İnternet üzerinden herhangi bir paylaşım yaparken aklımıza hemen Şu soruyu getirebiliriz;
  - Paylaştığım fotoğrafı tanımadığım insanlar dâhil herkesin görebileceği bir duvara asar mıydım?
  - Eğer vermiŐ olduğumuz cevap hayır ise internet üzerinde herkesin ulaşabileceği bir Şekilde fotoğraf paylaşmak iyi bir fikir olmayabilir.
- Bu durum paylaŐtıđımız her Şey için geçerlidir.

İpucu 5 : İNTERNETTE GEZDİĞİMDE...

co ...çerezlere izin vermeyerek kendimi koruyabilirim.

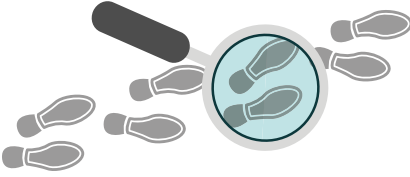
(Çerez dosyalarında oturum bilgileri vb. veriler saklanır)

ko ...istediğimi yapabilirim, hiçbir Şey gerçek değil.

lo ...çok fazla dikkat etmeme gerek yok, zaten güvenli bir yer.

İNTERNETTE GEZİNMEK

İnternette video izlerken, arama motorundan herhangi bir şey ararken, alışveriş sitelerinden alışveriş yaparken, sosyal ağlarda gezinirken dijital ayak izlerimizi bırakmaktayız.

Dijital ayak izi; herhangi bir kişinin internette yaptığı bütün faaliyetleri kapsayan ve hiçbir zaman silinmeyecek olan her türlü bilgidir.

Dijital ayak izinin kontrolü için bilinçli olmak büyük önem taşımaktadır. O halde, paylaşım yapılmadan şu sorular sorulmalıdır:

İnternet üzerinden hangi bilgilerin paylaşılması güvenli ya da güvensizdir?

Gönderdiğim içerikte bilinmesini istemediğim herhangi bir bilgi var mı?

İnternet ortamında paylaşılan bilginin silinmeyecek oluşu ileride herhangi bir sıkıntı yaratır mı?

Bazı web siteleri, “**neleri araştırıyoruz?**”, “**kimlerle arkadaşız?**” gibi bizim hakkımızdaki bazı bilgileri toplamak için bu ayak izlerini kullanabilmektedir.

İpucu 6: BAZI UYGULAMALAR...

luk ...çok güvenilir ve kullanırken hiç endişe etmiyorum.

cuk ...fotoğraflarıma, mesajlarıma ve kişisel bilgileri erişebilir.

duk ...aşırı eğlenceli, eğlenirken gizlilik konusunda endişe duymuyorum.

Tuzak websitelerine dikkat etmeli,

Güvenilmeyen web sitelerini ziyaret etmemeli,

E-posta mesajları ile gönderilen bağlantılara dikkat etmeli,

Sık kullanılanlar listesi oluşturmalıyız.

BİLİYOR MUSUNUZ ?

Tarayıcınızın <<gizlilik ayarlarını>> kontrol ettiğinizden emin olun. Kullandığınız tarayıcınızın güvenlik ayarlarını yapın ve kişiselleştirin. Tarayıcınızı kişiselleştirmek güvenliğiniz için çok önemlidir.

Eğlenerek öğrenmek,
internet dünyasını güvenle keşfetmek için;

**GÜVENLİ
ÇOCUK**
www.guvenlicocuk.org.tr

Oyun oynayarak İnternet ol.
İnterland'ı Keşfet

www.guvenlicocuk.org.tr ve
https://beinternetawesome.withgoogle.com/tr_all/interland
sitelerini ziyaret edebilirsiniz.

güvenli
internet
www.guvenliinternet.org.tr

güçlü bir
şifre
belirle!

şifresiz wi-fi
ağlarına!
bağlanma!

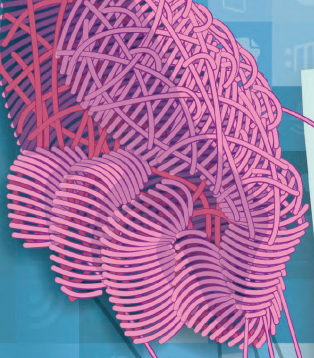
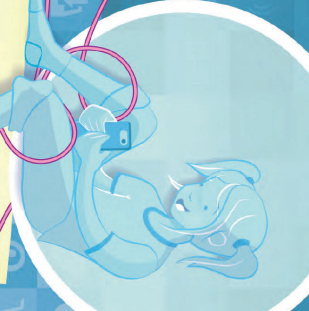
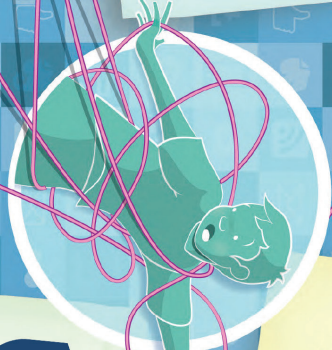
olumsuz
durumları
ailele
paylaş!

kişisel bilgilerimi
paylaşma!

bilimsel ol,
keyfini süri!

güvenli
İNTERNET
MERKEZİ
www.gun.org.tr

güvenli
ÇOCUK
www.guvenlicocuk.org.tr

Çocuklar, İnternetteki Güvenliğiniz İçin 5 Altın Kuralı Takip Edin

Tanışma

Unutma, onlarla uzun süredir sohbet ediyor olsan bile internetteki arkadaşların halen birer yabancıdır. Tanımadığın insanların niyetini bilemezsin ve zarar görebilirsin. İnternette kimseyle asla tanışma ve görüşme, tanımadığın kişilerin arkadaşlık tekliflerini kabul etme.

Ailene anlat

Eğer internette bir kişi veya bir şey seni rahatsız ediyor veya üzüyorsa ailene anlat. İnternette yaşadığın tüm olumsuzlukları ailene çekinmeden anlatmalısın.

Kabul etme

Tanımadığın ve güvenmediğin insanlardan gelen e-posta, mesaj, resim veya dosyaları kabul etme ve açma çünkü virüsler veya hoşuna gitmeyen mesajlar içeriyor olabilir.

inanma

İnternette konuştuğun kişiler, kim oldukları hakkında sana yalan söylüyor olabilirler, herkese inanma. İnternette sohbet etmek istiyorsan, bunu yalnızca gerçek hayattaki arkadaşların veya ailenle yapmak en iyisidir.

Paylaşma

İnternette kişisel bilgilerini vermemeye dikkat et. Bulunduğun yeri, telefonunu, şifreni asla kimseyle paylaşma ve güvende kal.

www.gim.org.tr

www.guvenliweb.org.tr

www.internetyardim.org.tr

www.ihbarweb.org.tr

www.guvenliweb.org.tr

www.gim.org.tr

www.guvenlicocuk.org.tr